

Motion till riksdagen 2013/14:So651

av **Carina Ohlsson m.fl. (S)**

Översyn av nuvarande äldreomsorgslagstiftning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kvalitetskrav i samband med att äldreomsorgslagen ses över.

Motivering

Mer behöver göras för att stärka de äldres rätt till en värdig omsorg och det bör också ställas högre krav på kvalitetsuppföljningar av verksamheten, i kombination med andra parametrar som till exempel personalens arbetsmiljö och utbildningsnivå. Den främsta kvalitetsfaktorn i äldreomsorgen är trots allt personalen och dess kompetens.

Samtidigt som antalet seniorbostäder har vuxit under ett antal år har antalet platser i särskilt boende minskat. Det har skett genom att flerbäddsrum gjorts om till enkelrum, vilket har varit bra och en viktig standardhöjning. Men omvandlingen har också möjliggjorts genom att äldre fått mer hjälp i hemmet för att kunna bo kvar i eget boende så länge som möjligt. Denna så kallade kvarboendepincip har på många sätt varit bra, men samtidigt är det vår bedömning att det på många håll drivits för långt.

Ingen som är gammal, skör och orolig ska tvingas att bo kvar hemma bara för att man inte är tillräckligt sjuk. Äldres behov av trygghet och gemenskap ska vägas in som ett viktigt skäl i biståndsbedömningen för plats i särskilt boende.

Tillgången till platser i särskilt boende måste därför öka så att de motsvarar behoven. En ökning av antalet trygghetsboenden för äldre i landet är också nödvändig. Socialtjänstlagens formuleringar om rätt till bistånd har i huvudsak inte ändrats; däremot har praxis ändrats för vad som är rimligt att bevilja hjälp med eller när hjälpen kan tillgodoses på "annat sätt". Skärpta kommunala riktlinjer har gjort det svårare att få äldreomsorg. Det har även blivit

Fel! Okänt namn på

vanligare med kommunala riktlinjer om att tjänstemännen ska undersöka ifall det finns anhöriga eller andra närstående utanför hushållet som kan ge hjälp.

En ny värdegrund för äldreomsorgen infördes i socialtjänstlagen 2011 och arbetet med att implementera den i verksamheten måste prioriteras i kommunerna. Då ansvaret för boendefrågor för äldre samt biståndsbedömning är kommunernas ansvar så bör kommunerna uppmanas att lägga fram förslag på hur biståndsbedömningen ska utformas så att den kan anpassas mer efter varje enskild äldres behov. Kvaliteten i äldreomsorgen måste säkras. En långsiktig kvalitetsplan för den svenska äldreomsorgen måste tas fram.

Kvalitetsplanen behöver sträcka sig fram till 2025 med etappvisa mål och delmål. Planen ska stimulera innovationer i äldreomsorgen, ett hälsofrämjande arbete på alla nivåer, en ökad tillgänglighet, att åtgärda kvalitetsbrister och öka jämlikheten, inflytandet och valfriheten för de äldre samt innehålla ett program för generationsväxling för personalen. Personalen ska garanteras rätt till heltid, utvecklingsmöjligheter kompetensutveckling, bra arbetsmiljö och bra arbetsvillkor.

Stockholm den 1 oktober 2013

Carina Ohlsson (S)

Carina Adolfsson Elgestam (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Kerstin Haglö (S)

Lena Sommestad (S)

Monica Green (S)

Åsa Lindestam (S)

Carina Hägg (S)

Kerstin Engle (S)

Kerstin Nilsson (S)

Marie Nordén (S)

Sara Karlsson (S)